

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Írgöncim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre	600 Lej.
Fél évre	300 Lej.
Negyed évre	150 Lej.
Havonta	50 Lej.

Hirdetések díjazás szerinti.
Megjelenik naponta reggelEgyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Buoreptiben 50 banival
több.

Rémhírek!

Az európai sajtó megint visszhangzik a rémhírektől. A nagy világlapok hasábjait szentelnek a román—oroszfeszültségnek, egymás után bukkannak fel hírek, amelyek csapatösszevonásokról szólnak, szentesfantáziájú „tudósítók” számokról és megbízható adatokról beszélnek és mindenki vel biztosra akarják vétetni a kikerülehetetlen román—oroszháborút. Jellemző a jólétesültségre, hogy egyes lapok Románia területére elrendelt ostromállapotról, hadikészülődésekről, mozgósításról és csapatösszevonásról írnak és csak az a csodálatos, hogy mi, akik itt élünk a „háborúra készülő” országban nyomát sem látjuk semmi izgalomnak, nyugodtan végezzük napi munkánkat és pillanatil sem gondolunk arra, hogy létezik román—oroszfeszültség, román vagy orosz harci készülődés.

A rémhírek terjesztőit már ismerjük, Moszkvából indulnak utnak az utasításokkal dusan felszerelt ügynökök, a pénzt ilyenkor nem sajnálják — és egy-egy lelkiismeretlen tudósító nem mutatkozik indifferensnek a pénz előtt. Így aztán belecsempészik az európai sajtóba a maguk tendenciózus híreit és igyekeznek belevetni a köztudatba a román—oroszháború lehetőségét. Oroszországnak jól felfogott érdeke diktálja, hogy kerüljön minden fegyveres beavatkozást a besszarábiai kérdésben, ezzel Moszkvában is tisztában vannak. Azonban a sajtóháborúság kevésbé költséges eszközétől már nem riad vissza. A román diplomácia igyekszik ezt a sajtóhadjáratot ellensúlyozni és csak tegnap cáfolta meg a legkatégorikusabban a mozgósítás híreit a budapesti román követ egy, a sajtó részére adott nyilatkozatában. Komoly visszhangra azonban mégsem talált az orosz propaganda. Ez legjobban Anglia magatartásából látszik, amely a leghatározottabban ellene van, hogy az angol—orosztárgyalásokon a besszarábiai kérdést fessegessék.

A rémhíreknek azonban már akadnak vámszedői is, akik a maguk hasznára akarják kihasználni az európai sajtó könnyenhitőségét. Zürichben és Párisban a lejha csak pár ponttal is, de esett az utóbbi napokban, a háborús rémhírek itt nem tévesztették el határait. A diplomácia egyébként is börtömanóvert sejt a rémhírek hullisszái mögött és a kormány módját fogja ejteni annak, hogy véget vessen a tendenciózus sajtóhadjáratnak. A besszarábiai kérdésből nem lehet háború, az a kérdés a román érdekek szem előtt tartásával a zöld asztal mellett intéződik.

A budapesti román követ cáfolja a román mozgósítás híreit.

Felelőtlen elemek munkája. — Hamis hír a román—magyar határzáról.

Budapestről táviratozzák: A külföldi lapokban az utóbbi időben tendenciózus hírek jelentek meg az orosz—román helyzetről. A budapesti román követ az *Esti Hírek* munkatársa előtt erre vonatkozólag a következőképpen nyilatkozott:

— Az orosz—román háborús készülődésekről a köztudatba dobott hírek neveltségesegek és valótlanok. Egyes felelőtlen elemek gyártják ezeket a híreket, amelyekkel nyugtalanságot akarnak előidézni, hogy azt saját céljaikra

kihasználják. Ilyen körülmények között a román követség többször kénytelen megcáfolni ezeket a riasztó és valótlan híreket.

Ma délelőtt az a hír terjedt el a magyar fővárosban, hogy Románia tegnap lezárta a határt és megszüntette a két ország közötti személyforgalmat. A román követség kijelentette, hogy ez a hír teljesen légbőlkapott, mert a Magyarország felé irányuló forgalmat akadálytalanul bonyolítják le. A vizumozások állandóan folynak és semmi sem akadályozza a normális közlekedést.

A háztulajdonosok és a boltbérek

Az aradi Háztulajdonosok Szövetsége válaszol az Ipar-kamara átiratára.

(Saját tudósítónktól.) Ismeretes, hogy az aradi Ipar-kamara nemrégén átiratot intézett az aradi Háztulajdonosok Szövetségéhez, amelyben közvetítőszerként ajánlkozott a háztulajdonosok és a lakók között felmerült differenciák elsimítására. Egyben indítványt tett, hogy kollektív uton, a Kamara égése alatt rendezzék a nézeteltéréseket, hogy ezáltal megteremtse a szükséges harmóniát a két fél között. A Szövetség ma válaszolt a Kamara átiratára és hangsúlyozza, hogy nem zárkozik el egy esetleges összejegyzés ellen, de semmi olyan megállapodásba nem mehet bele, amely a törvényt esetleg a lakók illetve bérlok javára akarná megváltoztatni. Az érdekes átirat így hangzik:

A Kereskedelmi és Ipar-kamara tekintetes elnökségének Arad. F. évi április 23-ról kelt 398—I. 1924. számú átiratukra van szerencsénk a következőkben válaszolni: Az aradi háztulajdonosok szövetsége 1919 óta küzd és harcol a háztulajdonosok jogos és törvényes érdekeiért. Amióta is inkább számítottunk arra, hogy az 1924 évi lakbérleti törvény a háztulajdonosok korlátozó minden intézkedését meg fogja szüntetni, mert az 1923 március 29-én a „Monitorul Oficial” 282-ik számában kihirdetett Románia alkotmányosa a háztulajdonosok jogait és érdekeit az

állam általi garanciáját biztosítja. Ezen jogos reményünk azonban az új törvényben csak részben ment teljesedésbe, amennyiben a nem lakás céljára szolgáló összes bérleti helyiségeket 1925 május hó 6-tól teljesen főlsszabaddította és a tulajdonos rendelkezése alá visszabocsátotta. Ezzel szemben azonban a törvény a lakások bérletét további 3 évre meghosszabbította oly csekély béremeléssel, amely már előre kizárja azt, hogy a háztulajdonos, kinek egyedüli jövedelmét a ház hozadéka képezi, ezen jövedelemből nem csak meg nem élhet, hanem házában a legcsekélyebb javítást sem eszközölheti. Ennek előrebocsátása megett tisztelettel értesítjük az igen tisztelt Kereskedelmi és Ipar-kamarát, hogy az aradi háztulajdonosok szövetsége semmiféle mozgáshoz, vagy akcióhoz nem csatlakozhatik, mely a jelenlegi törvénynek a bérlok javára való bármilyen mérvű megváltoztatását célozza. Tisztelettel értesítjük továbbá az igen t. Kereskedelmi és Ipar-kamarát, hogy a Piata Avram Jancu, a Regina Maria és a Regele Ferdinand tér és illetve utjain levő háztulajdonosok csak nagyon csekély számban vannak tagjaink sorában, de ettől eltekintve mint erkölcsi testület, — tagjaink fölött alapszabály — és törekvéseinkkel ellenes befolyást nem

gyakorolhatunk. Mindazonáltal a háztulajdonos és a bérlok közti mindkét fél érdekében szükséges harmonia előmozdítása céljából nem zárkozzunk el egy közös megbeszélés, esetleg tárgyalás elől, melynek célja az ellentétes érdekek mindkét fél érdekében való kiegyenlítése és ezzel a háztulajdonosok és bérlok közötti harmonia megteremtése.

Amennyiben az értelemben előterjesztésünket elfogadják, úgy készek vagyunk delegáltjainkat a közös értekezletre benevezni. Az Aradi Háztulajdonos Szövetsége. Az elnökség megbízásából Dr. Steinitzer Pál titkárugyász.

Magyarország a kisantantban.

Massaryk elnök érdekes nyilatkozata.

Róma, május 2. Massaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke ma Genuából Sziciliába utazott és utközben fogadta a *Tribuna* munkatársát, akinek igen érdekesen nyilatkozott Csehszlovákia politikájáról. Kijelentette, hogy szerinte megvan a lehetősége annak, hogy Magyarország valamikor késsőbb belépjen a kisantantba, a mely Németország kétféle irányuló törekvései ellen alakult és ezért főleg negatív alakulat, de semmiesetre sem agresszív, mint azt Olaszországban hiszik. Franciaországgal szemben való viszonya ellenére Németország irányában is barátságos a kisantant hangulata. Új háború kitörését lehetetlennek tartja, mert a nemzetek ki vannak merülve. Csehszlovákia nemcsaknek ellentétek Olaszországgal szemben, mert az ország politikája teljesen önálló. Oroszországgal szemben Anglia óvatosságát mintaszerűnek tartja, mert Szovjet-oroszország még nem mondott le a forradalmi propagandáról és pénzügyi helyzete jelenleg nagyon rossz.

— Nem engedték szabadon a kommunista vezéreket. Bucurestiből jelentik: A kormány hivatalosan cáfolja a Dimineata tegnapi híreit, a mely szerint a letartóztatott kommunistákat szabadlábra helyezik. Az utolsó 24 órában — mondja a kormány jelentése — olyan felfedezéseknek jutott nyomára a hatóság, hogy újabb letartóztatások váltak szükségessé, ezért a fogságban levő kommunisták szabadon bocsátásáról egyelőre szó sem lehet.

A magyar nemzetgyűlés foglalkozik a nyomdászsztrájkjal.

A szociálisták tiltakoznak a sztrájkrendezés vádjá ellen. Még mindig 4000 nyomdász sztrájkol.

Budapest, május 2. A magyar nemzetgyűlés elnapolása óta maült először ismét össze. Sztitovszky Béla elnök nyitotta meg az ülést, aki bejelentette, hogy a bizonytalan időre elnapolt Házát harminc képviselő kívánságára hívta újból egybe. A megnyitó után gróf Bethlen István miniszterelnök betértesztette a vámtarifáról szóló törvényjavaslatot. — Majd Peidl Gyula szociáldemokrata képviselő emelkedett szólásra, aki megindokolta a Ház egybeülését. Hangsúlyozta, hogy a nemzetgyűlést összehívók tiltakoznak az ellen a diktatorikus eljárás ellen, amellyel a kormány a napilapok megjelenését beszűkítette. Azáltal vádolta a kormányt, hogy egyoldali osztálypolitikát folytat. Beszűkítette az egyesülési és gyűlékezési jogról, a sajtószabadságról, a választójogról, az internálásról és bírálta a kormány politikáját. Hangsúlyozta, hogy a belügyminiszternek nem volt oka a május elseji szociálista gyűlések betiltására. Szerinte senkinek kíván felfordulást és általános sztrájkot, a munkásság csak a megélhetéséért küzd. A nemzetgyűlés összehívásának másik oka a nyomdászsztrájk volt és az ezzel kapcsolatos lapbetiltások. Tévesnek mondotta azt a felfogást, mintha a szociáldemokratapárt rendezte volna a nyomdászsztrájkot. A szak-szervezetek különböző szervezetek és függetlenek a párttól. A munkásság gazdasági érdekeit képviselik, tehát nem tekinthetők politikai szervezeteknek. Ilyen a nyomdászszakszervezet is. Az ő sztrájkjukban kizárólag kenyérharcról és bérmozgalmról van szó. Bejelentette beszéde végén, hogy jelenleg 238 nyomdában folyik a bérharc és összesen négyezer nyomdász sztrájkol.

Véres kommunista-zavargások Németországban.

Több halott, sok sebesült. — Egy házból kifüstölték a zavargókat.

Berlinből jelentik: Gelsenkirchenben a kommunisták az egyik aknát megrongálták, majd egy külvárosi házba menekültek, ahol elbarrikádolták magukat. A rendőrség nyolc órai harc után elfoglalta a házat, amelyben a két főtestet holtan találták. Egy másik kommunista tanya kítakarításakor több órás ostrom után a kommunistákat tüzoltók segítségével kifüstölték. A harc során két kommunista és egy rendőr meghalt, valamint többen súlyosan megsebesültek. Berlinben a kommunisták egy szociálista gyűlést zavartak meg és hatalmas verekedést provo-

káltak, amely számos sebesüléssel végződött. A hatóságok a rendet helyreállították.

Újra felveszik a kalapácsot az aradi szabaddóművesek.

Egyes erdélyi városokban már működnek a páholyok.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi szabaddóművesek működése 1919 óta teljesen megszűnt és a szabad közműves páholyt poliklinikai célokra rekvirálták el. A megszűnés óta a szabaddóművesek egyáltalán nem hallattak magukról. Több ízben kérvényezték ugyan a páholy visszaadását és további működés engedélyét, amelyet a hatóságok meg is adtak. Ellenben kikötötték, hogy az üléseken, mint bár mely más egyesület gyűlésén, a rendőrség vagy az állambiztonsági hivatal egyik kiküldöttje részt vehessen. A társaság ezt a kikötést nem fogadta el, mivel az alap szabályok tiltják a nem tagok részvételét. Ilyenformán a páholy működése stagnál még egy ideig. Bucurestiben jelenleg három páholy van, amelyek közül az egyik nemzeti, a másik amerikai védnökség, a harmadik pedig francia védnökség alatt áll. A három páholy között nézeteltérések vannak és míg ezek el nem intéződnek, az aradi páholy működése szünetel. Egyes erdélyi városokban már működnek a magyar nyelvű szabaddóműves páholyok és többek véleménye szerint, amint a három bucu-restii páholy között egyezés jön

létre, az aradi páholy is megkezdheti hosszú időn keresztül megszakított működését. Valószínű, hogy a közeljövőben a kormány engedélyt ad a zavartalan működésre, mivel a páholyok egyáltalán nem foglalkoznak politikai kérdésekkel és tagjainak csak az emberek egymásiránti szeretetét és egyenlőséget tanítja. A kormány engedélye után pedig már csak napok kérdése lesz a páholy visszaadása eredeti rendeltetésének.

Tagadnak a gyilkos vasutasok

Véletlennek mondják Gálics Péter vizbefulladását.

(Saját tudósítónktól.) Szenzáció erejével hatott az a sikeres rendőri nyomozás, amely kiderítette Gálics Péter aradi vasúti alkalmazott rejtélyes meggyilkolását. A tetteseket Imbroane Efraim és Szász György vasúti fűtőket a rendőrség letartóztatta és átadta az aradi királyi ügyészségnek. Jónescu C. Emil vizsgálóbíró előtt több napon keresztül tartott a gyilkosok kihallgatása, akik a vizsgálóbíró előtt a rendőrségen tett vallomásukat megváltoztatták és mindvégig tagadásban voltak. Szerecsétlenségnek mondták Gálics Péter vizbefolyását és azzal védekeztek, hogy félték a gyilkosság gyanujától és azért nem értesítették a rendőrhatalóságot a szerencsétlenségről. A vizsgálóbíró a gyanúsítottakat vizsgálati fogságba helyezte.

Páris legújabb irodalmi botránya.

A Francia Akadémia és a pornográfia. — Harc egy regény körül.

(Párisi levelezőnkől.) A nyugtalanvéru Párisnak újra megvan a maga irodalmi botránya. A becsületrendtől megfosztott Victor Margueritte a La Caronne híres szerzőjének sikerét most már megirigyelte a fiatal francia írógárda s alig pár hónap alatt egyik könyv a másik után lát napvilágot, szinte versenyezve egymással, hogy melyikük nyúl bátrabb kezekkel Páris darázsfészkébe, Páris családi életébe, amely — legalább is a modern francia írók szerint — rengeteg titkot takar s ezeknek napfényre hozatala, úgy látszik, üdítő ital a minden botrányt, szenzációt, pikantiériát szomjazó francia olvasóközönségnek.

A tulterhelt francia könyvpiac az azonban — a múlt évben közzétett tízezer regény jelent meg francia nyelven — valóban gondolkodni kell a reklámról, ha azt akarják, hogy egy-egy könyv felébredjék a közönség figyelmére. A francia irodalomban a legjobb reklám a botrány.

Ha nincs botrány, hát gondos-

kodni kell róla, hogy legyen. És ez történt most Párisban Georges Auquetill és Mme Jane de Magny könyve körül, akik együtt írtak egy regényt L'Amant légitime címmel.

A könyv még sajtó alatt volt, amikor milliószámra mentek szét a róla szóló prospektusok. Hogy már maga a prospektus mit tartalmazott, milyen szavakkal ajánlotta Georges Auquetillnek megjelenendő művét, amely a szeretőtartás, a próbálázasság száz és ezer előnyével fogja megismertetni a francia nyárspolgárt — ennek illusztrálására azt hiszem, elég, ha közlöm a L'Echo de Paris egyik cikkét, amelyet France-Nohain írt.

— Abszurdum — írja a L'Echo de Paris cikkírója —, hogy ma már mindenféle szennyes nyomtatványt be lehet csempészni a párisi házakba. Mint én, bizonyára ön is kapott egy előfizetési felhívást, amelyben a hirdett könyvnek már a címe is botrányos... Ön — írja France-Nohain Georges Auquetill-hez —, amikor a próbálázasság előnyeit hirdeti és már a prospektusban is rengeteg pikáns leplezést ígér, amikor ön a többszörre fiziológiai, pszichio-

lógiai és szociális előnyek hirdetésével hizeleg önmagának — én azt állapíthatom meg önről, hogy ön nem szociológus, hanem — pornográfus...

Ezt írja többi között a L'Echo de Paris és ezzel a L'Amant légitime sikere már meg is volt pecsételve. Megindult a hírlapi polemia, a harc, a botrány, amibe beleszólt maga a szerző is.

Egy hetilap hasábján felel a L'Echo de Paris-nak és sorra veszi a Francia Akadémia tagjait, mint pornografusokat. Kezdi Paul Bourget-vel, akiről elsősorban is azt állapítja meg, hogy őt tavaly azzal a kitüntetéssel tüztették meg, amit Victor Margueritte-től elvették, bár ő volt, aki azt mondta, hogy a bölcsék mindig azon vitatkoztak, hogy nem egyedül a nő van a világon, közben egész életükkel azzal töltötték, hogy bebizonyítsák, hogy csakis a nő van a világon. Paul Bourget mosolygott annak idején, amikor a Marbeuf-negyed erényes hölgyei kijelentették, hogy azt, aki a „Physiologie de l'amour moderne” című könyvet írta, többet nem szabad a szalónokba beengedni.

És így sorra veszi a szerző Paul Bourget-et, Alfréd Capust,

Marcel Prévost-t és még több híres akadémikus író, mindegyikről kimutatja, hogy pornográfus.

Ez volt a botrány első fejezete. A prospektusok után csakhamar megjelent a könyv is. Az érdeklődés az előzmények után már csúcspontra hágott, a francia polgári kritika újabb megbotránkozása csak segített.

Az uccákon, könyvkereskedések kirakataiban plakátok jelentek meg, rajtuk a kritikusok mondatai, amelyekben erkölcsteleplenek, pornográfusnak üldözik Georges Auquetill könyvét. — De hát azért párisi a párisi — s ezt tudják róla a kiadók is —, hogy mohón kapjon azután, amiben botrányt, szenzációt sejt. És ha lehet így nevezni; a legújabb francia „pornográfia” már túl van a százezredik példányszámon. Az író meg van elégedve önmagával, a kiadó különösen, de azt hiszem a közönség is, mert szabadabb száju könyv, mint Georges Auquetill L'Amant légitime-je és gazdagabb gyűjteménye a párisi hálószobák titkáinak, merészebb fotográfiaja a párisi erkölcösknek, mint ez az ugynevezett „fiziológiai regény”, már régen hagyta el a francia sajtót.

Anglia Románia mellé áll a besszarábiai kérdésben.

Nem engedi felvetni a kérdést az angol-orosz tárgyaláson. — Nem lehet szó a békeszerződés realizációjáról.

Londonból jelentik: A Morning post legutóbbi száma megállapítja, hogy az angol sajtó teljesen tájékozatlan az angol-orosz tárgyalások felől és csupán a külügyminiszterium által kiadott Kommünikációkra van utalva. Jól informált német politikai körök szerint a tárgyalások során Rakovszky megkísérelte, hogy a besszarábiai kérdést napirendre tűzesse. Az oroszok ezzel akarták kényszeríteni Angliát, hogy a besszarábiai egyezmény ratifikálását utasítsa vissza.

Felesleges hangsúlyozni — írja a lap, — hogy ezt a javaslatot az angol delegátusok visszautasították. Kizártnak tartják továbbá azt is, hogy az oroszoknak a versaillesi béke revíziójára vonatkozó terve sikerüljön.

Brüsszelből jelentik: A belga kormány megbízta londoni követét, hogy közölje Rakovszky a belga kormány azon szándékát, amely szerint Belgium kész Oroszországgal tárgyalásokat kezdeni a két országot közösen érdeklő vitás kérdések elintézésére.

Nyilatkozik a magyar pénzügyi ellenőr

Smith diktátor Budapesten. — Reméli, hogy a szanálás sikerrel jár.

Budapest, május 2. Smith Jeromos, akit Magyarország pénzügyi főbiztosának nevezett ki a Népszövetség, megérkezett Budapestre és a Hungária szállóban szállott meg. Smith Jeromos ma ötvennégy éves és egyike Amerikának legjelentékenyebb pénzügyi szaktekintélyeinek. Tagja volt a békekonzferencia amerikai bizottságának, s mint pénzügyminiszteri tanácsos és pénzügyi tanácsadó tevékeny részt vett a kínai konzorcium megszervezésében és a mexikói államadósságok rendezésében. Smith kíséretében érkezett Royal Tyler, a népszövetség pénzügyi bizottságának tagja, aki 1920-tól mostanáig a jóvátételi bizottságba volt beosztva. Smith főbiztos feladata lesz a Magyarországnak nyújtandó nemzetközi kölcsön felhasználásának ellenőrzése és a szanálási tervek helyes végrehajtásának intézése. A főbiztos ma a Hungáriában fogadta a sajtó képviselőit, akiknek a következőket mondotta:

— Huszonnégy órája vagyok Budapesten és első dolgom volt a kormánytól történt fogadtatásom után, hogy a sajtó képviselőivel is érintkezésbe jussak, akiknek segítsége nagyon szükséges a szanálási tervek végrehajtásához. Nagy megtiszteltetésnek tekintem, hogy a magyar kormánytól és a magyar néptől segítséget a szanálási tervek keresztülvitelében, ami szükséges lépést jelent nemcsak Magyarországra, hanem Közép-Európa és végeredményben az egész világ normális helyzetének helyreállításában. Örömmel kell már most megállapítanom, hogy erőfeszítés és hozzáértő munkatársakra találtam itt. Meggyőződésem, hogy az ő segítségükkel és az egész magyar nép támogatásával a fontos munkát sikeresen hajthatjuk végre. A külkereskedelmi mérleg és az adóvédelem ennek az évnek három első hónapjában

nagy javulást mutatnak, ami lényegesen hozzájárul a kibocsátandó kölcsön sikeréhez. Most, hogy a szükséges törvényeket elfogadták és az újáépítési terv egyik fontos tényezőjét alkotó új jegybank alaptőkejegyzésére az aláírások a legkedvezőbb kilátások mellett indultak meg. — hogy a bank június 2-án megnyithatja kapuit, — szabad az út a nemzetközi pénzügyi körökkel való tárgyalásra. Feladataim pénzügyi természetűek és nem politikaiak. Minden erőmet feladataimnak fogom szentelni abban a reményben, hogy egy népként, amely iránt hazám mindig nagy csodálattal viseltetett, támogatására lehetek, hogy megteremtse jólétének és boldogságának szükségesszerű feltételeit.

Megint emeltek az aradi kávésok.

A megdrágult fekete és fehérvé. — Mire jó az új lakbértörvény.

Saját tudósítónktól.) Tegnap ismét kellemetlen meglepetés érte Arad kávéházba járó közönségét. A cehiek fizetésénél a főpincérek egész egyszerűen tudatták a vendégekkel, hogy ezentúl a fekete-kávé ára hét lej, míg a fehér kávéét nyolcra emelték. Az emelés így nem látszik soknak, de ha tekintetbe vesszük, hogy alig pár hónapja ezelőtt történt csak emelés és ha figyelembe vesszük azt is hogy ezek az egy lejek súlyos ezreské növekednek, mindjárt szembetűnik a nagymérvű emelés.

A kávésok az emelés okául a lakbéremelést hozzák fel. Lássuk igazuk van-e? A háború alatt és a háború utáni időkben, amíg most törvényhozás útján nem rendezték a lakbértörvényt — a kávéháztulajdonosok ugyszólván ingyen bérelték helyiségeiket, hiszen olyan nevetesen csekély bérösszeget fizettek a hosszú lejáratú szerződések birtokában, hogy az már, szinte nem is számított bérösszegnek. És csodálatos, ez alatt az idő alatt soha sem hallottuk, hogy a kávésok csak egyszer is lementek volna

na az árakkal és a redukció okául az olcsó házbért hozták volna fel. Most egyszerre nyomós érvvé avanszált az új lakbértörvény! Jó, hogy megalkották, legalább van egy nagyszerű takaró, amely az összes indokolatlan nyereszkeskedéseket befedi. Az a pár kanálnyi higfekete víz, amit a kávéházakban feketekávénak szervíroznak, alig kerül többre a kávésnak cukorral és vízzel együtt 80—90 baninál. A fehér kávé sem valami fenséges ital és a tej literje ma 6—7 lej. Miután a békeidők nagy pohár kávéi már csak emlékezetben élnek.

Május 5-ig marad a király Párisban.

Innen Svájcba, Belgiumba és Angliába utazik az uralkodópár

Páris, május 2. Ferdinánd román király ünnepélyesen búcsút vett a hivatalos Franciaországtól és a külügyminiszteriumban berendezett lakosztályából átköltözött a Place Vendome egyik szállodájába és inkognitóban továbbra is Párisban marad. Egyedül vagy Anghelescu tábornok, udvarnagy kíséretében gyakran lehet látni este felé a Rue de la Paix-n, az Opera előtt vagy a bulvarokon. Reggelként rendszerint a Champs Elysee-re és a Bois de Boulogneba szokott kíséttelni. Gyakran megy a Louvre-ba, ahol a képekben óra szántra elgyönyörködik. A napokban a malmaisoni és a rue de la

könnyen ki lehet számítani, hogy egy liter tejből mennyi kávé kerül ki.

A közönség lassankint kezd rájönni, hogy kár volt megszűnni az árvizsgáló bizottságoknak. Amíg ez létezett, mégis ügyeltek arra, hogy a fák ne nőjjenek az égig. Most azonban a fák vad hajtását senki sem nyeli le. Az ellen a leghatározottabban tiltakozunk kell, hogy a lakbértörvény teple alatt indokolatlan és jogosulatlan nyereszkeskedések történjenek. Minden terület a jogasztóra áthárítani talán csak még sem lehet.

télyokat, majd a versaillesi parkot tekintette meg, ahol tiszteletére működésbe hozták a szebbnél szebb szökőkutakat. Látogatást tett a saint-assiai drótnélküli fémíró állomáson is, ahonnan a látogatás ideje alatt üzenetet küldött Károly trónörökösnek Bucurestibe. Mária királyné még Nizzában van és csak néhány nap múlva érkezik vissza a francia fővárosba. A királyné a román követségen fog lakni május ötödikéig, amikor Svájcba utazik a királyi pár. Bernből Svájc fővárosából Párisba térnek vissza, május 9-én pedig Brüsszelbe és 13-án Angliába utaznak. Az uralkodópár külföldi utazása május 23-án ér véget.

A Kohn-féle betörés újabb fejleményei.

A Hartmann-cégnek nincs szerepe az ügyben.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny tegnapi számában részletesen foglalkozott azzal a nagyszabású lopással, amelyet Kohn József aradi jégszekrénygyáros kárára követte el. A letartóztatott két tolvajt Ternován Tódort és Preza Jánost ma délelőtt átkísérték az ügyészség fogházába. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást, mert valószínű, hogy az évek óta tartó lopásokban a cég régi elbocsátott alkalmazottai is részt vettek.

A nyomozás azonkívül kiterjeszkedik arra is, hogy a tolvaj munkásoktól kik vásárolták meg a lopott árukat. Megállapítást nyert, hogy az aradi Hartmann-cég teljesen ártatlanul került az ügybe. A cégnek egyik Erdős nevű üzlevezetője mindössze 20—30 kilogramm ócska spialtert vett a tolvajoktól 100—120 lej értékben, de a tolvajok iparosoknak adták ki magukat és így az ócska spialtert jóhiszeműleg vásárolta meg. A rendőrség Hartmann Samut meg se idézte és ki sem hallgatta, Erdős üzlevezetőt pedig kihallgatása után azonnal elbocsátotta. A Hartmann cég szerepe így teljesen tisztázódott és a rendőrség most az irányban nyomoz, hogy az új szijakat, kompozíciókat és gépalkatrészeket milyen cégeknek és vállalatoknak adták el a tettesek.

Felmentett gyilkos.

Érdekes ítélet az aradi törvényszéken

Érdekes gyilkossági ügyben hozott ma felmentő ítéletet az aradi törvényszék büntető tanácsa. Katona György pankotai szabólegényt gyilkossággal vádolta az ügyészség, mert az elmúlt év áprilisában öccse gyilkosát, Ardelán Trajánt két revolverlövessel megölte. Ardelán Trajánt a község rosszának nevezték, mert állandóan haragos viszonyban volt a község többi legényeivel. Egy szombaton este Ardelán Trajánt egyedül mulatott a kocsmában. A szomszéd asztalnál Katona György ült, öccsével, Tódorral és a kocsmatulajdonosával csendesen beszélgettek, amíg odajött Ardelán és anélkül, hogy valami oka lett volna, kitérítette revolverét és Katona Tódort agyonlőtte. A kocsmavendégei a gyilkost lefogták és átadták a csendőrségnek. Másnap délelőtt kezdték meg az előjáráságon a gyilkos kihallgatását, ahová a gyilkosság szemtanúját, Katona Györgyöt, a meggyilkolt bátyját is megidézték. A vérszomjas gyilkos mikor meglátta a terembe lépő Katona Györgyöt, a csendőrök előtt Katonára ugrott és fojtogatni kezdte. Katona György kezében tartotta azt a revolvert, amelyet a gyilkosság után Ardelán kezéből kicsavart és önvédekezésből kétszer elsütötte. A golyók a hasába fúródni látnak a gyilkos legénynek, aki néhány óra múlva sérüléseibe belehalt. A mai tárgyaláson a kihallgatott tanúk megerősítették a vádlott vallomását, amelyből a törvényszék megállapította, hogy Katona György jogos önvédelemből lőtt öccse gyilkosára és a vád következményei alól felmentette.

A konszolidáló Magyarországnak.

Jegyzik a Nemzeti Bank részvényeit. — Eszterházy gróf 400.000 aranykoronát jegyezt.

(Budapest, május 2.) A Nemzeti Bank részvényeinek jegyzése nem várt érdeklődés mellett folyik. A bank kiépítési munkálatai a legnagyobb apparátussal folynak, hogy Magyarországnak szilárd alapokon nyugvó önálló jegybankja legyen. A bank részvényeinek jegyzésében nemcsak az östermelő lakosság, amely ma a legtöbb készpénzfelesleg fölért rendelkezik vesz részt, hanem a középosztály tagjai is jelentékeny számban. A részvényjegyzők között szerepelnek tisztviselők és számos, a kisemberek közé tartozó intellektuális is. **Széchényi Bé-**

la, a nemzetgyűlés elnöke mozgalmat kezdeményezett, hogy valamennyi képviselő legalább egy részvényt jegyezzen. Ezenfelül a képviselők kerületeikben nagyszabású propagandát indítanak, hogy a jegyzési határidő letele előtt biztosítsák a kibocsájtott részvény mennyiség lejegyzését. Nagy elismerést keltett gróf **Esterházy Móric** volt miniszterelnök cselekedete, aki 400.000 aranykorona értékben jegyzett részvényt. A gyár-
iparosok szövetsége felhívásban fordul tagjaihoz, hogy a részvények lejegyzését néhány napon belül biztosítsák.

Irodalom, művészet

* Az aradi városi színház műsora. Szombaton: Hárem, bemutató. (C. bérlet.) Horváth Mici és Márkus Rózsa felléptével. Vasárnap d. u.: Pompadour, Este: Meghalok utánad. (C. bérlet.) Hétfőn: Hárem. (A. bérlet.) Kedd: Hárem. (B. bérlet.)

* A Waldbauer—Kerpely vonós-
négyes aradi hangversenye. A Waldbauer—Kerpely vonós-
négyes aradi hangversenye a legnagyobb siker és a legmelegebb ünneplés jegyében folyt le. A világhírű magyar vonós-
négyes társaság tökéletes egybefor-
rotsággal tolmácsolta Mozart D-
durját, Beethoven F-mollját és Dvo-
rak F-durját. Erzsébeti gazdagságuk és finomságok visszaadására hajlamos temperamentumuk csodálatos harmóniában adta a három értékes művet. A közönség sok tapssal honorálta Waldbauerék utólráhetetlen művészetét. (b. i.)

* Az aradi színházi iroda hírei. Szombaton mutatja be a prózai együttes Vajda Ernő szenzációt keltő új vigjátékát. Ennek a briliáns írónak ismét hallatlan sikere van új darabjával. Budapesten 120 előadást ért el a Hárem és a sorozatos előadásai most is folynak a „Renaissance” Színházban. Az aradi előadást minden várakozást felül fog mulni, úgy kiállítás mint szereposztás tekintetében. A darab teljesen új stílusos díszletekkel ragyogó kiállításban Horváth Mici és Márkus Rózsa női főszereplésével kerül színre. A férfiszerepeket Sereghy, Jávör és Darvas játsszák. Kallós és Lőrinczi Gizi kisebb szerepekben fognak brillírozni. A darabot Darvas Ernő nagy körültekintéssel rendezte. A darabot jövő hét hétfőjén és kedden megismétlik. — Vasárnap este kerül színre a diadalmos sikerű operett a premier szereposztásában és kiállításban. Az operett ez esti előadására a színház igazgatóságánál rengeteg temesvári előjegyzés történt a jegyek biztosítása végett, míg a megmaradt jegyeket a színház igazgatósága az aradi közönség részére tartja fenn. — Vasárnap délután: mérsékelt helyárrakkal először kerül színre a szezon sláger operettje

Horváth Mici és Szeghő Lillivel a női főszerepekben. — Az esti előadások május elseje óta pontosan fél 9 órakor kezdődnek.

* Május 15-én újra Timisoarán játszik Fekete társulata. Fekete Mihály színigazgató jelenleg Temesváron tartózkodik és előkészületeket tesz a május 15-én megkezdődő színházi szezonra. A szezon a „Három grácia” című operettel nyitja meg az újonnan megszervezett színtársulat. Közvetlenül utána színrekerül az Aradon is nagy sikert aratott „Meghalok utánad” című operett.

* Ma este tartják hangversenyüket a bécsi kamaraénekesek. Szombaton este egyszerre két európai hírű énekes lép Arad közönsége elé. Kiriina Berta bécsi kamaraénekesnő, Jeritza Mária és Ivogün Mária mellett a legünnepeltebb énekesnő, akinek a világárosok hangversenytermeiben mindenütt a legnagyobb sikere volt. Leuer Hubert kamaraénekes pedig Piccaver mellett a leghíresebb és a legnagyobb tenorista. Hangversenyüket ma este kilenc órakor tartják a Kulturpalotában és jegyek Scherhagnál kaphatók.

Aradi mozi hírek.

* Egész Arad kacagni fog szombaton, vasárnap és hétfőn az Apolló mozgószínházban, ahol a legújabb burleszk képek kerülnek vetítésre. Hat különböző vigjátékújdomság dominálja a három kacsogó est nagyszerű műsorát s a képek érdekességét nagyban emeli az, hogy mindegyik kép főszerepét a nagyszerű „Ó” játssza, aki minden mozdulatával, produkciójával megneveteti a közönséget.

* Óriási érdeklődés mellett mutatatta be csütörtökön az Urániaszínház a Rejtelmek háza című szenzációs filmújdomságot, melyet egész Arad közönsége nagy érdeklődéssel várt. Egy rejtélyes gyilkosság áll az események központjában, minden jel arra mutat, hogy azt egy fiatal gyáros követi el, a rendőrség hajsztát indít, de a gyáros megdöbbenő ügyességgel menekül üldözői elől. Egy fénykép azonban, mely a gyilkosság pillanatában készült, bebizonyíthatná a gyáros ártatlanságát,

de egyelőre titok és rejtély fedi az ügyet. A nagyszabású film szombaton és vasárnap kerül még mű-

sorra. A kép nagyságára való tekintettel az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Az állampolgársági törvény végrehajtása

Május 5-én kezd meg működését az iktató hivatal. — Csak június tizedikéig fogadnak el kérvényeket.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi állampolgárok lajstromozásának előkészületeit ma délelőtt befejezték a városházán. Dr. Robu János főpolgármester véglegesen megállapította az összeírás módozatait és felállította az állampolgárság iránti kérvények iktató hivatalát. Az iktató hivatal a kis tanácsteremben május ötödikén, hétfőn kezd meg működését és június tizedikéig fogad el kérvényeket. Az egyöntetű kérvény-nyomatványokat papírkereskedésekben és a városházán fogják árusítani és az iktatóhivatal kizárólag a város által kiadott és a felek által kitöltendő kérvény-nyomatványokat fogadja el. A kérvényhez a Köz-

löny tegnapi számában felsorolt okmányok mellékelendők. Aki a meghatározott időn belül, május ötödikétől június tizedikéig nem nyújtja be az állampolgárság iránti kérvényét, nem írják be az állampolgársági lajstromba és csakis a törvényben előírt módon tíz évi itt lakás után szerezheti meg az állampolgársági jogait. A kérvény és a hozzá mellékelendő okmányok román nyelven állítandók ki, esetleg román nyelvre hivatalosan lefordítandók. A kérvény helyegmentes, s beiktatás után a bizottság felülvizsgálja és ha a kérvényező megfelel a törvényben előírt követelményeknek, azonnal felveszik az állampolgári lajstromba.

Borzalmas ciklon Amerikában.

106 ember meghalt. — 10 millió dollár a kár.

Párisból táviratozzák: Amerikai jelentés szerint ott borzalmas ciklon pusztított, amely hatalmas károkat okozott és rengeteg embert megölt és megsebesített. Az eddig beérkezett jelentések szerint a vihar 106 embert ölt meg és négyszázat megsebesített. Az

anyagi károkat meghaladják a 10 millió dollárt. A legnagyobb pusztítást Arkansas és Karolina államokban vitte véghez a ciklon, amelyekben ötvennél több városban tett tönkre házakat. Fintiana várost tökéletes romhalmazzá változtatta az elemi csapás.

Sport.

— Az AMTE. sportünnepélye. Május 1-én az AMTE a Glória CFR. pályán nagy sportünnepélyt rendezett. Az ünnepélyen képviselve volt az atlétika, birkózás, boxolás, torna, valamint a futball. A legkiemelkedőbb esemény a vasasok és fások futballmérkőzése volt, melyet nagy meglepetésre a fások agilis csapata nyert meg 3:2 (2:1) arányban. Az első félidőben változatos játék folytak. A vasas védelmi hibájából Auer II. a fások vezető goalját rugja. A vasasok erős játék után Auer I. tizenegyese révén egyenlítetnek. A következő percben Rémay hátraadott labdáját Auer II. a kapus elől elfogja és goalba rugja. — A második félidőben a vasasok fölényben játszanak. Egy szép támadás után Auer I. kiegyenlített. Egy kornerből azonban a vasasok öngóalt rugnak, amely által a fások 3:2 arányban nyerik a játékot. A mérkőzést Pálinkás vezette.

— Gloria-CFR.—TMTE. 2:0. Tegnap délután az aradi Gloria-CFR. sportegyesület és a TMTE. mérköztek Timisoarán. Az eredmény 2:0 a Gloria javára.

— Az aradi rom. kath. főgimnázium ifjusága 1924 évi május hó 3-án (szombat) délután fél 6 órakor Strifler Ferenc tanár vezetésével az iskola tornatermében tartja II. házi

torna- és birkózó-versenyét. Sorrend: 1. Szabadgyakorlatok; IIIc. oszt. 2. Alsó osztályos fiúk svéd-palánkon (Ribstolon.) 3. Kezdő fiúk törvívása. (Szabadvívás.) 4. Sziertornázás alacsony korláton; IVc. oszt. csapata. 5. Kezdő lányok törvívása. 6. Sziertornázás alacsony korláton; Vc. oszt. csapata. 7. Alsó osztályos lányok Ribstolon; IVc. oszt. csapata. 8. Djuido japán birkózás (ösmerteti és tanítványaival bemutatja Neidenbach Emil tanár.) 9. Japán légtornázás függő póznán. 10. Sziertornázás magas korláton. Fiúk minta-csapata. 11. Tornagula.

— A vasárnapi osztrák-magyar válogatott mérkőzés. Budapestről táviratozzák: A vasárnap eldöntésre kerülő osztrák-magyar válogatott mérkőzést a következő összeállításban játszik le: Magyar válogatott: Fehér (MAC.) — Fogl II. (UTE.), Mandl (MTK.) — Tóth (KAOK.), Orth (MTK.), Blum (FTC.), — Braun (MTK.), Molnár (MTK.), Opata (MTK.), Eisenhoffer (FTC.), Jenny (MTK.) Osztrák válogatott: Ostrice (Hertha) — Rainer (Wienna), Blum (Wienna), — Kurz (Wienna), Brandt (WAF.), Ludwig (Wienna), — Seidl (Wienna), Horváth (Semmering), Hösch (Wienna), Hofbauer (Ostmark), Wieser (Amateure). A bécsi lapok a magyar csapat győzelmét jósolják.

— Tennisverseny a Davis-serlegért. Bécsi távirat jelenti, hogy Ausztria ajánlatára Svájc el fogadta, hogy Ausztria és Svájc a Davis-serlegért folyó tennisversenyt május 17-én Bécsben tartják meg.

HIREK.

Jubiláló aradi iskolaigazgató.

(Kemény Miksa negyven évet töltött a kultura szolgálatában.)

(Saját tudósítónktól.) Negyven évet egy pályán eltölteni — minden frázistól mentesen — tényleg nagy dolog. Különösen akkor, ha ez a negyven év a katedrán morzsolódik le és a pedagógus az egy másután következő esztendő alatt generációkat vezet be az írás olvasás nagy tudományába. **Kemény Miksa**, az aradi izraelita elemi fiúiskola igazgatója negyven esztendő óta tanít és ha úgy végegségül a városon, minduntalan belebotlik egy-egy volt tanítványába. Negyven évvel ezelőtt, 1884-ben végzett Budapesten, hét évig falun tanítószkodott, majd 1891-ben Aradra került és három év óta megszakítás nélkül tanít az aradi izraelita iskolában. Ő maga már alig emlékszik egykori növendékeire, hiszen annyian voltak, sokan elszármaztak Aradról, sokan elestek a háboruban, a megmaradtak között azonban Aradon élnek még **dr. Goró Artur**, **dr. Molnár Oszkár**, **dr. Székely Ferenc**, **dr. Rácz Sándor** ügyvédek, a nagykiterjedésű **Rácz-család** minden férfitagja az ő tanítványa volt, azonkívül **Güttmann Oszkár**, **Hoffmann Ottó** nagykereskedők, **Berger Károly** a hírneves hegedűművész, **Marót Sándor** nagyváradi szerkesztő és még rengetegen orvosok, ügyvédek, kereskedők, tisztviselők, művészek, ki tudná felsorolni őket mind. A volt tanítványok körében akció indult meg, hogy a népszerű igazgató jubileumát minél impozánsabbá tegyék. A tanítványok legközelebb értekezletre jönnek össze valamilyen hatalmas teremben, mert holmi kis helyiség kicsinynek bizonyulna több ezer ember részére és itt megbeszéljük majd, hogy milyen módon adjanak kifejezést szeretetüknek és tiszteletüknek egykori tanítójukkal szemben.

— **Duca külügyminiszter** Londonban. London, Duca román külügyminiszter ideérkezett és hosszabb megbeszélést folytatott Macdonald miniszterelnökkel a két államot közösen érdeklő problémák ügyében.

— **Május elsejének megünneplése.** Tegnap általános munkaszünettel ünnepelték meg május elsejét. Franasovici belügyi államtitkár tegnapelőtt este érkezett távirati rendelkezése értelmében csak az élelmiszer és borbélyüzletek tarthatnak nyitva délelőtti tíz óráig. Az aradi munkásság a városligetben ünnepelte meg május elsejét, ahol egész napon át a vagongyári zenekar hangversenyzett. A kisonát mozdonyait, a kocsikat és az autókat ősi szokás szerint zöld lombokkal és román nemzeti színű zászlókkal díszítették fel.

— **Franciaország csendben ünnepelte május elsejét.** Május elsejének megünneplése az egész országban nyugodtan folyt le. Rendzavarás sehol sem fordult elő.

— **A parasztpárt és a nemzeti párt fuziója.** Bucurestiből jelentik: A parasztpárt vezetői kijelentették, hogy a fuzió a parasztpárt és a nemzeti párt között végleg létrejött és csupán a helyi szervezetekre vonatkozó részletek megállapítása és a bizottságok megválasztása van hátra.

— **Az aradi cserkészünnepély.** Az idei nagy cserkészünnepély május 11-én lesz. Az aradi cserkész felügyelőség a következő programtervezetet készítette elő: Délelőtt: fogadalomtétel és felvonulás. Délután nagyszabású cserkészünnepély az Eminescu-parkban. Részletes program később lesz kiadva.

— **Eljegyzés.** Königstein Elza (Sajó-Szt.-Péter) és Feldheim Sándor, a Borló órményi faipar r. t. tisztviselője jegyesek.

— **Házasságok.** Folkusfalvi Thomkaházi Thomka Erzsébet és Gutzjalar Mihály házasságot kötöttek.

Huszár József min. tanácsos leányát, dr. Huszár Irént április hó 30-án vezette oltárhoz Budapesten a Batthyány-téri templomban dr. Eckhardt Sándor ny. r. egyetemi tanár.

— **Az Averescu-párt timisoarai népgyűlése.** Az Averescu-párt május hatodikán Timisoarán a gyárudvarban népgyűlést tart. A népgyűlésen Averescu tábornok és Goga Octavian is résztvesznek. A gyűlést Gróza esperes, a volt miniszter édes apja nyitja meg.

— **Az angol király mint vonatvezető.** Londonból jelentik: Több ezer munkás jelenlétében az angol király ma a swindsoni műhelyből az állomásig egy vonatot vezetett. Mellette állt az angol királynő és egy mozdonyvezető, aki utbaigazításokat adott a királynak, hogy hogyan kell vezetni a vonatot.

— **Timisoarán összedült egy ház.** Muntean Romulus, a timisoarai Révai-ucca 36. szám alatt levő földszintes háza tegnap délelőtt összedült. A házban szerencsére csak Schmidt Gertrud ötvenkét éves asszony tartózkodott, aki a karján kisebb sérüléseket szenvedett.

— **Anglia adóssága két és fél milliárd.** Londonból jelentik: Ma bejelentette Snowden pénzügyminiszter az alsóházban, hogy Nagybritánia összes államadósságai két és fél milliárd angol fontot tesznek ki.

— **Megölte a villanyáram.** Halálos szerencsétlenség történt május elsőjén Timisoarán. Köröny Andor vasuti munkás egy villanyoszlopra kuszott fel, hogy azt májusszával feldíszítse. Véletlenül a keze hozzáért a villanydróthoz és az erős áram azonnal megölte.

— **Börtönre ítélt verekedők.** Morár Traján, Morár János, Siclován János és Moroda György curtici (kürtösi) lakosok súlyos testisértséssel vádolva állottak ma az aradi törvényszék büntetőtanácsa előtt. Még 1920. áprilisában történt Kurticson az a késelés és verekedés, amelynek áldozata Ursu Miklós gazda lelt, aki nek egyik szemét késsel kiszúrták. A törvényszék a vádlottakat bűnösnek mondotta ki, a Morár testvéreket 2—2 évi, Siclován Györgyöt és Moroda Györgyöt pedig 1—1 évi börtönbüntetésre ítélte. A vádlottakat azonkívül elmarasztalta 8000 lej orvosi költség megtérítésében és a sérültet kártérítési igényével polgári perre utasította.

— **Öngyilkos munkás.** Reiter Alajos ötvennégy éves timisoarai munkás a turbinák mellett felakasztotta magát. Tettét életuntségéből következően

Gyilkos merénylet egy temesvári urileány ellen.

Egy cseléd vasdoronggal fejbeütötte Danilovics Arankát. — A tettes leugrott az emeletről,

Tegnap reggel **dr. Lauffer Sándor** temesvári fogorvos Jenő herceg-ucca 7. szám alatt levő lakásán **Danciu Katalin** 22 éves cseléd leány megtámadta **Danilovics Arankát**, a fogorvos asszisztensnőjét. A leány egy vasnuddal fejbevérgye Danilovics Arankát, aki elvesztette eszméletét. Azután, hogy tettét elleplezze benzinnel leöntötte az előszoba butorait és

szőnyegét és felgyújtotta. A tüzet a lakók észrevették és mielőtt a tűzoltók megérkeztek sikerült eloltani. A merénylő leány, amikor látta, hogy bime kiderült, leugrott az első emeletről. Kartörést szenvedett, beszállították a kórházba. Danilovics Aranka állapota nem életveszélyes és a rendőrségi nyomozásnak eddig még nem sikerült kideríteni, hogy mi volt az oka a merényletnek.

A brailai kommunisták aradi vezérei.

Letartóztattak két aradi munkást. — Röpiratokkal akarták elárasztani Erdélyt. Folyik a nyomozás Aradon is.

(Saját tudósítónktól.) Brailában több kommunistát tartóztattak le, akik ott az egyik nyomdában magyar nyelvű, kommunista szellemű röpiratokat készítettek, amelyeket Aradon, Timisoarán, Oradomaren és Clujon akartak a munkásság ünnepe szétosztani. A terv nem sikerült, mert a sziguranca éberségén megghiúsult a röpiratok elszállítása. A bűnösöket letartóztatták és a vizsgálat alkalmával a kommunisták azt a meglepő vallomást tették, hogy ez a **kommunista mozgalom Aradról indult ki.** Ez a hír az aradiakat lepi meg a legjobban, mert itt Aradon közvélemény szerint sohasem volt talaja a kommunizmusnak. Még a magyar kommunista uralom alatt sem voltak Aradon, igazi meggyőződéses kommunisták. Annál meglepőbb ezért ez a hír. Annyi azonban tény, hogy a **bűnösök egyik vezetője, Bukova Ferenc lakatossegéd, aradi ember, Neudecker József a letartóztatott második kommunista is aradi.** A Schäffer féle

Könyvtársaságban tanult ki és ott dolgozott éveken keresztül.

Bukova hosszú éveken keresztül a vagongyárban dolgozott. Majd két évvel ezelőtt az általános sztrájk idején, a munkásság bizalmiemberre lett és ő intézte Aradon a sztrájkot. Ezért le is tartóztatták és a sibui hadbírósa el is ítélte. Büntetése kitöltése után elment Aradról Bucurestibe. Csak nagy ritkán jött el néhány napra Aradra.

Tegnap a brailai rendőrség közlönyben még **Bosculescu Miklóst**, a „Curierul” nyomda vezetőjét is letartóztatta. Bucurestiben különben ebben az ügyben több újabb letartóztatások történtek és valószínű, hogy újabb letartóztatások lesznek még ugy Brailában, mint Bucurestiben.

Az aradi hatóságok a nagy felűnést keltő ügyben szintén megindították a nyomozást. Értesülésünk szerint letartóztatások várhatóak.

— **Halálozás.** Janiga Ilonka életének huszonhatodik évében, hosszas szenvedés után Aradon elhunyt. Temetése a Bulevardul Regina Maria 19. (Andrássy-tér 8.) számú házból ma ment végbe nagy részvét mellett és a felső temetőben levő családi sírkertben helyezték örök nyugalomra.

— **Aki megtámadta a csendőröket.** Az aradi csendőrséghez ma jelentést tettek, hogy **Bogdán György** zarándi lakos, akit nemrég bocsátottak el az aradi fogházból, április 28-án éjjel megtámadta a csendőrőrsjáratot. A csendőrség fegyvert használt a támadó ellen és **Bogdán Györgyöt** megsebesítették.

— **Betörés Radnán.** Vakmerő betörés történt tegnap Radnán. Ismeretlen tettesek behatoltak özvegy **Jonescu Józsefné** házába és egy hatvan literes hordó bort és számos érték tárgyat elloptak. Az összes ellopott tárgyak értékét még eddig nem állapították meg. A csendőrség erélyes nyomozást vezetett be a tettesek kézrekerítésére.

— **Megakadályozott öngyilkosság.** Kraszner Erzsébet, a timisoarai Fröbel-ucca 15. számú ház lakója négyhetes gyermekével ma délelőtt a Begába akart ugrani. Tettét a járőröknek sikerült megakadályozni.

— **Uj hivatalos órák az aradi pénzügyigazgatóságon.** Az aradi pénzügyigazgatóságon a mai naptól kezdődőleg munkafelhalmozódás miatt délelőtt 8 órától déli 12 óráig és délután 3-tól 6 óráig tartanak hivatalos órák.

— **Katonai felülvizsgálat Aradon.** A katonai felülvizsgáló bizottság május 22-én kezdi meg működését az aradi várnegyed prefekturáján. A bizottság előtt jelentkezni kötelesek mindazok, akik felülvizsgálat iránti kérvényüket már benyújtották és még nem jelentkeztek felülvizsgálatra. A jelentkezők hozzák magukkal mindazon irataikat, amelyeket a sorozó bizottság előtt felmutatni kötelesek. A családfelelősek a járásbírósa által kiállított bizonyítvánnyal jelentkezzenek, mely igazolja, hogy a családfeleltartás kötelezettségére rájuk hárult.

Wells, Világtörténelem
200.— Lej.
Kelet hírlapiroda, Arad. 10065

— Öngyilkossági kísérlet. Az aradi államrendőrségnél ma jelentették, hogy a Str. George Ionescu (Gróf Károlyi-ucca) 7. számú házában özv. Kádas Antalnéné cseléde öngyilkosságot követett el. A helyszínen megjelent hatósági orvos megállapította, hogy a szerencsétlen leány nagymennyiségű marólugot ivott. Súlyos belső sérülésével a kórházba szállították. Tettének oka szerelmi csalódás.

— Elfogott vakmerő betörő. Vakmerő betörőt tartóztatott le tegnap az aradi államrendőrség. Tegnap délután Caranek Mihály Str. Bra-tianu (Weitzer-uccai) lakásába alkulccsal behatolt egy jól öltözött fiatal ember. A lakók észrevették a betörést és az uri betörőt üldözőbe vették. A rendőrség segítségével sikerült lefoglalni a tettest, akiről kiderült, hogy Tornai Ferencnek hívják és oradea-mare-nagyvárad illetőségű. Tornai beismerie, hogy már számos helyen követett el betörést és többször volt büntetve. A betörőt ma délelőtt átkísérték az ügyész-ség fogházába.

Rejtelmek háza.
Még ma szombaton és vasárnap az Urániában.

— Körözövel Szarkotics volt vezérezredes ellen. Eszékről jelentik: Az ügyészség Szarkotics István volt vezérezredes ellen felségárulás címén büntető eljárást indított egy bécsi hetilapban közzétett cikksorozata miatt, amelyet külön lenyomatban, mint politikai végrendeletét német és horvát nyelven terjesztettek. Az ügyészség illetékesség okából áttette az iratokat a zágrábi ügyészséghez, amely egyúttal körözö levelet bocsát ki a tábornok ellen.

— Összeveszték az osztrák antiszemita szervezetek. A bécsi kampós kereszties és antiszemita szervezetek felbomlás előtt állnak. A vezetők egymást marják. Riehl dr., a kampóskeresztiesek volt elnökét kidobták saját pártjából, mire mostan új ellenpártot alapít. Jersabeck dr. lemondott az antiszemita szövetség elnökségéről és szintén új ellenszövetség létesítésén fáradozik. A kaos és kavaré teljes.

— Anatole France a pontosvessző használatá ellen. Anatole France-nak nyolcvanadik születésnapját most ünnepelték. Az ősz művész ebből az alkalomból meglepő véleményt nyilvánított. Röviden és teljes határozottsággal kijelentette, hogy a pontosvesszőt ki kell irtani. Ez a szerencsétlen keverék, sem vessző, sem pont, de mindket tőnek a helyét bitorolja. Ezt a szerencsétlen központozási jelt, a mely még mindig arra szolgál, hogy hosszabb mondatoknál az első részt az utolsótól elválassza, már csak halotti beszédekben, parlamentári szónoklatoknál és Poincaré-nak szabadna megengedni.

Gyermek zoknik, patent harisnyák minden színben „HELLAS” harisnya és rövidaru üzletben ARAD, Lutheránus templom mellett.

— Lengyel mauzoleum a limanovai csata magyar hőseinek. Krakóból jelentik: Hatalmas pompa mellett helyezték örök nyugalomra néhány nap előtt Jablonauban a lengyel kormány által nagy költséggel felépített mauzoleumban Muhr Ottmár ezredesnek, a limanovi csata hőseinek földi maradványait. Muhr ezredes a soproni 9. huszárezred parancsnoka volt és a limanovi csatában a világháború egyik legvakmerőbb lovas atakját vezette az orosz hadállások ellen. Muhr ezredes bravuros támadása el is döntötte a csata sorsát. Sikorszky lengyel külügyminiszter ösztönzésére most a lengyel kormány felépítette Muhr ezredes mauzoleumát, ahova katonai pompával, a külföldi hatalmak képviselőinek és több lengyel miniszternek jelenlétében helyezték örök nyugalomra Muhr Ottmár földi maradványait.

— Zerehen Kerpel könyvtárban — Malin és Clara harisnyák legjobb minőségben csak Bársonynál, Arad.

— Sváb táncmulatság. Az aradi sváb ifjuság ma, szombat este Aradon, a „Fehér Kereszt” szállóban nagy táncmulatságot rendez, mely alkalommal a hildesheimi (németországi) „Wandervogel”-csoport 6 tagja a szünetpróbában néhány Hans Sachs darabot játszik.

— Egy új szalmakalap 10 lejért. Pillanatok alatt, mintha új volna, olyan hófehér lesz a legpiszkosabb és legavultabb szalmakalapja, ha azt a felülmúlhatatlan fehérítő hatású „Sirobin”-nal tisztítja. Meg fog lepődni, hogy a „Sirobin”-nal való tisztítás és fehérítés milyen egyszerű. Minden drogeriában kapható. Vezér képviselőlet Uj-Románia részére: „Chemosana” Brassó, Uj-ucca 27. szám.

— Békefi-Szalay növendékhangversenye május 11-én Aradon, a Kulturpalotában. Jegyek Kerpelnél.

Előadás Tut-Ankh-Amonról.

Egy kiváló egiptológus Aradon. (Saját tudósítónktól.) A világ érdeklődésének középpontjában ma azok a rendkívül érdekes történelmi kutatások állnak, amelyeket Tut-

Ankh-Amon egiptomi fáraó most fel-fedezett három és fél ezredes sírjában végeztek lord Carnarvon, Carter

és számos tudós munkatársuk. A helyszínen készült felvételek vetítésével tart hétfőn este előadást Tut-Ankh-Amonról, a sírjáról és Egiptomról dr. Roeder egyetemi tanár és

KÖZGAZDASÁG.
Védekeznek a kereskedők a béremelés ellen.

Az aradi Sfatul monstre gyűlése. — Felmondott üzletre más kereskedő ne aspiráljon.

(Saját tudósítónktól.) A Sfatul Negustoresc aradi csoportja a jövő hétre naggyűlést hív egybe Aradon, amelyen két nagyfontosságú ügyben akar határozatot hozni. A Közlöny írta meg, hogy a Sfatul Negustoresc központi választmányának intervenciójára a minisztertanács Constantinescu Tancred kereskedelemügyi minisztert megbizta, hogy az igazságügyminiszterrel és egy bizottsággal készítsen egy, a kereskedők jogkörének védelméről szóló törvényjavaslatot, amely az új lakbértörvénnyel szemben megvédi a kereskedőket. A jövő heti monstre gyűlés ennek az eredményes intervenciónak hathatós alátámasztására lett összehívva és a memorandum alakjában felterjesztendő határozatban kérni fogják a kormánytól, hogy a kereskedők jogkörének védelméről szóló törvényjavaslat előkészítő bizottságában a Sfatul Negustoresc delegátusai is résztvegyenek.

A másik nagyfontosságú kimondásra váró határozat a kereskedők szolidaritásának megerősítése és a jövő év májusában felmondás folytán szabaddá tett üzletek elnyeréséért indított konkurrenciacsökkentése. A legtöbb aradi háztulajdonos, aki az üzletbérre vonatkozólag nem tudott megállapodásra jutni a házában üzletet bérbevevő kereskedővel, élt a felmondás jogával, amely az új lakbértörvény értelmében a jövő év májusában esedékes. A felmondott üzletek elnyeréséért különösen a külvárosi kereskedők körében nagy konkurrencia indult meg. Azok a kereskedők, akiknek eddig eldugott helyen volt az üzletük szívesen megfizetik a háztulajdonos által kívánt nagyobb üzletbért, amit a jelenlegi bérlők nem hajlandók megfizetni. A Sfatul Negustoresc gyűlésén a vezetőség igyekezni fog olyan döntést provokálni, hogy a kereskedők között a szolidaritás megerősítésével kimondják, hogy a felmondott üzletekre más kereskedők nem szabad aspirálni. Így akarják elérni a kereskedők, hogy jelenlegi helyiségüket elviselhető házbér fejében továbbra is megtarthassák. A Közlöny munkatársa felkereste és beszélgetést folytatott Adám György bankigazgatóval, a Sfatul Negustoresc aradi csoportjának elnökével, aki kijelentette előtte, hogy a Sfatulnak

muzeumigazgató, a legkiválóbb egiptológusok egyike. Az aradi Kulturpalota nagytermében tartandó előadásra a Scherhag-cég és a Diecezana árusítanak jegyeket.

ez az akciója sikerrel fog járni, a szolidaritást a kereskedők be fogják tartani és így méltányos üzletbérrel mellett a jelenleg bérelt de már felmondott helyiségben továbbra is megmaradhatnak.

Kacagó est.
Hat „ő.” vígjátékból összeállítva. Ma szombaton, vasárnap és hétfőn az **Apolloban.**

Fantaszfikus árak a hetipiacon
(45 lejes ugorka. — Hogyan játszá ki az árusok a hatósági ellenőrzést.)

(Saját tudósítónktól.) Nagy forgalom, kielégítő választék és magas árak jellemzik a mai hetipiacot. A kosarakból kiszödeltek az új főzelékek, amelyek változatos-ságot jelentenek a sok téli száraz-főzelék után, azonban oly magas árak voltak, hogy szinte lehetetlen volt vásárolni. Egy apró fej kalarabé tíz lej volt, egy közepes nagyságú zöldugorka 45 lej. A fantasztikus zöldfőzelékekhez még az aprójószágok árai is hozzájárulnak, úgy, hogy általában véve a mai hetipiacon kiszűréses hivatalnok nehezen vásárolhatott. A tőjas ára átlag nem emelkedett, mert ma is 1.50—1.60 volt darabja a spárta ellenben már harminc lej volt csomónként. Burgonyát öt lejért, almát 16—20 lejért adtak kilogrammonként. A tejtermékek általában a múlt heti árakon maradtak. A tej 7—8 lej, tejfél 30—35 lej literenként, vaj 100 lej, olított tej 14 lej. A saláta olcsóbb lett és ma egy lejért lehetett kapni fejenként. A zöldség csomója 15 lej volt. Az aprójószág piacon főleg rántanivaló csirkéket kínáltak 120—140 lejes árakon. A közönség tekintettel a hónap elejére bőven vásárolt a piacra hozott árukból. Ezuttal ismét néhány szót kell írunk a piaci árusoktól. Azokiak, akikről azt gyanítják, hogy eset-

Casino
TEMESVÁRI SÖR
NEM EGY NEVCSERE TEL
LENGŐS REKLAMJAVAL
HANEMA SÖRTOGYASZ
TOK KÖRÉBEN ELIS
MERT ELSORANGU
MINOSEGEVELIN
DUE HODIÓ UTJARA

leg ellenőrző közegek alacsonyabb árat mondanak be, mint a vásári közönségnek. A közönség pedig erről nem világosítja fel az ellenőrző biztosokat, hanem fizeti

a horribilis árat. Kéjekorán kell intézkedni, mielőtt lábra kap a zöldfőzelékekben a piaci uzsora, amelynek első jelét már ma láthatjuk.

LEGUJABB.

Megszilárdult a Macdonald-kormány helyzete.

Londonból jelentik: Az alsóház megszavazta az ideiglenes költségvetést és elhatározta, hogy a végleges költségvetés tárgyalását levetíti a napirendről. Az általános vita befejezése után a konzervatívok és a liberálisok elismerően

nyilatkoztak a munkáskormány első költségvetéséről. Macdonald miniszterelnök walesi választói előtt beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy Németországnak lehetőséget kell adni vállalt kötelezettségeinek teljesítésére.

Görög elnökválasztás.

Athénből jelentik: A nemzetgyűlést a köztársasági elnök megválasztása céljából május 17-re összehívták. A kormány elhatározta

egy felsőház (szénátus) létesítését, és megállapította az új választások határidejét. Ezekben a kérdésekben a kormány és az ellenzék között teljes az egyetértés.

Áruhiány a devizapiac.

A devizapiac ma nagy áruhiány volt. A kereslet sokkal több volt mint az elmuult napokban, nagyobb fizetőkötések azonban az áruhiány miatt nem voltak. A magánforgalomban a devizaárak néhány ponttal emelkedtek. Párisban ma 100 lejért 8 francia frankot fizettek.

DEZÁRLAT. (Május 2.) Magyar Hitel 680.000, Osztrák Hitel 226 ezer, Salgó 738.000, Rima 141.000, Kőszén 3.570.000, Ganz Danubius 3.950.000, Szlavonia 123.000, Kereskedelmi Bank 1.500.000, Schick 98.000, Cukor 3.000.000, Csáky 23.500, Ofa 565.000, Hazai Takarékok 4.910.000.

BUDAPESTI DEVIZAKÖZPONT JEGYZÉSEI. (Május 2.) Belgrád 1060—1095, Bucuresti 430—450, London 373800—383800, Milano 3820—3940, Newyork 85150—87450, Páris 5530—5690, Prága 2505—2575, Bécs 120.25—123.50, Napoleon 302600. A takarékkorona árfolyama 126.

A gabonapiac. A mai gabonapiac árai: buza 650—660 lej, tengeri 500 lej, zab 460 lej, árpa 480 lej métermázsánként. Az állatvásáron ismét áremelkedések voltak észlelhetők. A marha ára a múlt heti maradt, borjú 24—26 lej, sertés 38—40 lej kilogrammonként élősúlyban. A bárány körülbelül 40 lej volt kilogrammonként élősúlyban. A bárány

HELYI VALUTAÁRAK. Május 2.) Francia frank 13, svájci frank 35.10, dollár 194.50, dinár 2.50, szol 5.80, lira 8.85, angol font 870. **Kifizetések:** Budapest külföldi 375, belső 470, Bécs 362, Prága 5.75, Zürich 35.05, Milano 8.82, London 865, Páris 12.90, Newyork 195.50, Belgrád 2.46.

ZÜRICH NYITÁS. (Május 2.) Amsterdam 211, Newyork 563, London 2471, Páris 36.67.50, Milano 25.25, Prága 15.56.25, Budapest 0.006875, Belgrád 7.02.50, Bucuresti 2.86.25, Bécs 0.007950

ZÜRICH ZÁRLAT. (Május 2.) Amsterdam 211, Newyork 563.12.50, London 2471, Páris 36.55, Milano 25.25, Prága 16.56.25, Budapest 0.0068.75, Belgrád 7.02.50, Bucuresti 2.86.25, Bécs 0.0079.50.

BUCURESTI TÖZSÉZÁRLAT. (Május 2.) **Kifizetések.** Páris 12.65, London 852, Newyork 193.50, Milano 8.65, Zürich 34.60, Bécs 0.002740, Prága 5.70. **Valuták:** Napoleon 730, léva 1.31, török lira 1.02, angol font 825, francia frank 12.50, svájci frank 33.50, lira 8.80, drachma 3.80, dinár 2.42, dollár 191.50, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0024, szokol 5.65.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZS-

Rejtelemek háza.

Még ma azomban és vasárnap

az Urániában.

Hogy áll a lej?

1924. május 2-án 100 lejért adták:

Nálunk:

- 2.85 svájci frankot,
- 7.70 francia frankot,
- 37.500 külföldi magyar koronát,
- 45.000 effektív magyar koronát,
- 47.000 belföldi magyar koronát,
- 36.200 osztrák koronát.

Zürichben 2.86-25 frankot.

nyok drágulásáról Angel István dr. aradi polgármester a következő érdekes nyilatkozatot tette: — Én arra a tényre vezetem vissza a bárányok árának drágulását, hogy most mindenki tenyészt juhokat. Azelőtt csak azok a gazdák tenyésztettek juhokat, akiknek saját termésű takarmányuk volt és így az etetés nem okozott oly nagy költségeket. Most azok is tenyésztnek juhokat, akiknek nincs saját termésű takarmányuk. Ezek a gazdák a piacról vett takarmánnyal etetik a juhokat, a vett takarmány természetesen drága és így ők is kénytelenek drágábban eladni juhokaikat.

Emelték a marha- és sertésus árát Timisoarán. A timisoarai városi tanács árvizsgáló bizottsága május hónapra a marhahus árát 25—27 lejben, a sertésus árát 34—36 lejben állapította meg. A vendéglői árak a régié maradtak.

A szerkesztésért ideiglenesen

KÖCSY JENŐ

felel.

Cenzurat: Prefectura Judeului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS!

Horváth István Majláthfalvai lakos kereskedését átvettem. Felhívom az összes hitelezőit, hogy 3 napon belül nálam igényeiket jelentsék be, mert a később jelentkezők követeléseit figyelembe nem vették. 2593

Biliczky János, Majláthfalva.

Biztosítja jégszükségletét az egész szezonra, ha Reusz Sándor cégnél,

Temesvári Serfözde r.-t. főraktára ARAD, Bnl. Regele Ferdinand No. 33. (Boros Béni-tér 5.)

VÁSÁROL

az egészségügyi törvény szerint készült elsőrendűen kifagyasztott MÜJEGET.

2597

Mint a bucsujárás

ugy tódul a nép, hogy eredeti

DIANA sósborszeszt

vegyen, mert az a mostani kor legjobb és általánosan bevált, nélkülözhetetlen HAZISZERE

Kapható mindenütt

Gyógyit, erősít, frissít.

Egy új hintó

Arad, Strada Dorobantilor (Urban Ivan-u.) 17. sz. alatt eladó.

Romania Institutul Medico-Pedagogic de Stat Borosineu.

No. 150—1924.

PUBLICAŢIE.

Se aduce la cunoştinţă generală că pentru procurarea combustibilului necesar Institutului „Medico-Pedagogic de Stat” din Borosineu, se va ţine licitaţie publică în ziua de 9. Mai a. c. orele 11 a. m., conform articolului 72—83. din legea „Comptabilităţii Publice”, cu oferte închise şi sigilate, în localul Direcţiunii Institutului.

Condiţiunile se pot vedea în fiecare zi de lucru la cancelaria administrativă a Institutului. 2595

Direcţiunea Institutului.

„ORIENT” divatáruház ARAD, Férfi és női ruha szövetei a legnagyobb választékban raktárra érkeztek!!

Tiberiu Soltész cérna és fonalárak gyári raktára, Arad, Strada Matel Corvin I. szán. Nagy raktár mindanemü perzsa- és smirna dyapju-fonalakban. 2423

Megkaptam a legjobb patkányirtó szert,

kérem egy próbairtat, míg patkány mutatkozik, semmi féle díjazást nem fogadok el.

Fried Ignacz

patkányirtó, Arad, Str. Iuliu 16. (Háromveréb-utca 4. szám.) 2895

Legoliosabb beszerzési forrás J. Schutznál Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 28-30., ahol kizárólag angol és brünni férfiszövetek, valamint szabókellékek állandó nagy raktára van

Apró hirdetések.

Házasság.

ÖTVEN éves özvegy ötvenezer lei hozománnyal férjhez menne iparos emberhez. Ajánlatokat teljes címmel „Műsodvirágzás” jellegével Wallinger hirdetője Arad továbbít. 15.039

Alkalmazás.

EGY mindenes főzőnőt, aki a háztartásban segít, azonnali belépésre keres Baumann Lajosné Arad, Piata Avram Iancu 11. 2563

MINDENES kevés főzés tudással felvétetik. Cím Kelet hírlapiroda Arad. 10.054

KIFUTÓ fiu felvétetik Pax-buffé Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.) 2594

JOBBA nő háztartónőnek, esetleg gyermekgondozónőnek ajánkozik. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 2587

A SZAKMÁBAN teljesen jártas üveg-és porcellánkereskedő segéd állandó alkalmazásra felvétetik. Fényképes ajánlatok fizetési igények megjelölésével Deutsch K. I. részvénytársaság Oradea-Mare intézendők. 2596

ROMÁN, német, magyar levelező és könyvelő, kereskedelmi érettségivel, két évi irodai gyakorlattal, június 1-ére állást keres. Szíves megkereséseket „Tisztviselő” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 2502

BEJÁRÓ szakácsnő és fiatal szobaleány felvétetik. Cím Arad, Str. Vicentie Babes (Kiss Ernő-u.) 3-5. 2601

MÄDCHEN für alle wird gesucht mit guten Lohn und behandlung zur kleine Deutsche Familie. Adresse in Wallinger-Büro Arad. 15.039

KERTÉSZETHÉZ és konyhakertészethez értő, románul tudó házaspár vidékre keresetlik. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.039

VIDÉKRE ajánkozik tanítónő bármely megfelelő alkalmazásra. Ajánlatokat „Tanítónő” jellegére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2608

PERFEKT SZAKÁCSNÓ azonnali belépésre felvétetik. Berger Mór Arad, Str. Doamna Bălaşa (Purgly Lajosné-ucca) 102-104. 10.055

DEUTSCHES Fräulein wird gesucht zu zwei Kindern. Adresse Zeitungsbüro Kelet, Arad. 10.055

KERESÜNK fix- és magas jutalékra intelligens hölgyet hirdetésakvizitóri munkára. Csakis gyakorlott erőt alkalmazunk, irodai munkákban jártasak előnyben. Beválás esetén 2000 lej havi fix fizetést biztosítunk. Jelentkezni 10 órától 12-ig Háztulajdonosok Lapja kiadóhivatalában Arad, Str. Consistorului 31-38. 10.055

FŐZNI tudó minden es azonnali belépésre három tagú családhoz kerestetik. Arad, Bui. General Dragalina 16. (Apponyi-körút 8.) I. ajtó 8. 10.055

KIFUTÓ FIU azonnal felvétetik Agromorai biztosító. Arad, Strada Cloșca 15. 2612

HARISNYA BOGYÓ A

EGY napszámos fiu felvétetik. Arad, Str. Mărășesti 71. 2589

PÉNZTÁRKEZELÉSben és könyvvezetésben jártas tisztviselő felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2611

Lakás.

MAGAS BÉR ellenében 2 szobás lakást keresek. Levélbeni értesítést kér Polgárné Arad, Str. Sincal (Teleky-ucca) 2. 2613

Vétel és eladás.

KREPPAPIR prima minőségű, lilá, sárga és zöld színekben, még a készlet tart. tekerésenként lej 6.50 árban kapható Bloch papírüzletében Arad. 2588

EREDETI világos norvég csukamájolaj Marie Aarsaether, görvéllykóros, tüdőbajos, fejletlen, sápadt, angolkóros, gyenge gyermekeknek és felnőtteknek. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14133

MÓSDÓ ÉS ÉTKEZŐ SÉRVISEK, asztalnemű prós, boros-, sörös- és pálinkás-poharak, evőeszközök, zongoraszek, kis vászon utazótáska, képek, sebzolnterítők, asztalterítők, ágylterítők, függönyök, férfi ruha, női fehérnemű, disztárgyak, villanylámpák, gyermekágy, fotelok, stb. eladók Str. Consistorului 12. (Bathyány-u. 23.) I. emelet, jobb. 556

HÁLÓSZOBA és több butodarabok eladók. Arad, Str. I. L. Garagiale (Csiky Gergely-ucca) 16-20. 2578

EREDETI Bösendorfer fekete, kereszt-huros, koncertzongora eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.021

ALTWIEN, gyönyörű mocca-készlet, olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.039

HÁLÓ jókarban levő, sürgősen, olcsón eladó. Arad, Strada Desseana 2. (Réway-ucca.) 2605

SÖTÉT hálószoba butor olcsón eladó Marik bádogosnál Arad, Bulev. Regeie Ferdinand 7-37. 2536

ELADÓ duplafevözös csónak, Dengl vendéglős Muráșel (Zsigmondháza.) 10.055

VILÁGOS hálószoba, machagoni szalongarnitúra olcsón eladó. Cím Arad, Str. Brațianu 7. Wolfmál, II. em. 15.039

GYERMEKKOCSI jókarban levő, olcsón eladó. Arad, Piata Avram Iancu No. 11. házfelügyelőnél. 2606

Ingatlan.

PIACTER közelében adómentes, jövedelmező kis bérház, azonnal átadó kétszobás lakással 260.000 lejért eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.021

BELVÁROS szívében kisebb bérház, átvehető udvari három parkettás szobás, elő-, fűdőszobás lakással 500.000 lejért eladó. Megbizott Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.021

MICALACA-NOU (Ujmiklakán) Attila-ucca 17. számú ház nagy telekkel, elbárlható két egyszobás lakással eladó. 2604

Ha érdekli,

vegye tudomásul, hogy gyönyörű magin-, bér-, gyáralapításra alkalmas házak elbárlható lakással, kávéházak, vendéglők, szállodák, fűszerüzletek, éjjeli mulatók, esetleg házzal együtt már száz ezer lejtől kezdve vehetők WALLINGER-iroda útján Arad, Földespatika áttellenében. 15.039

Uzletek.

PIACTEREN nagy saroküzlethelyiség, raktár, illetve műhelyhelyiséggel eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 15.039

ARAD, Strada Grivitel (Miklós-ucca) 2. számú ház fűszerüzlettel, korszmahelyiséggel, szabad kézből eladó. 2500

Oktatás.

LÁTINBOL, franciából gimnázistákat előkészítik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2607

Különbö.

KISEBB boros pince, circa 100 Hektó bor elhelyezésére bérbe kerestetik. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.039

GÉPMŰHELYÜNKBEN mindenféle gépmunkálatok elkészítését, különösen autók és motorok javítását és átalakítását vállaljuk. Autogén hegesztést végzünk, hengerek rozválását és csiszolását pontosan eszközöljük. „Economia” Kereskedelmi és Ipari R.-T. Oradea-Mare (Nagyvárad) Piata Mihai Vitteazul 1. 2557

Földes Testvérek cég
fakereskedése
Calea Radnei No. 10. (Radnai-ut)
Piata Cetate (Ovár-tér).
géperőre berendezett 2583
Famegmunkáló műhely

NŐI KALAP MODELLEK ÉRKEZTEK!

„Reclam” kalapok 195.— L.
Leányka kalapok 250.— L. 2251

HOFFMANN SÁNDOR CSIPKEÁRUHÁZA, ARAD.

Bákebeli minőségű valódi aszfaltfedelmelex, bőrlémez, elszigetelő lemez, középkátrány, carbolinum, fa-cement, középkátrány-szurok, fedőlak, vaslakk, marókáhi, chlorbaryum, hydrosulfít, chromkahi, nátriumchlorát, naftalin, kristályos- és nyers carbolsav. Celulose csomagoló papir. **Harry elpöcsermek** aradi képviselője. **Dobitschi és Dörner** cég, Arad, Str. Ep. D Radu (Magyar-u.) 3. 15038

Baltic-America-Line Danzig-America

Értesítés. Igen t. utazóink tudomására hozzuk, hogy a **Baltic-America-Line** direkt szolgálatot létesített **Danzig-Kanada** között. Kérjük utasainkat, akik a fenti ut miatt hozzánk fordultak és azokat, akik velünk akarnak **Kanadába utazni**, sürgősen közöljék velünk szándékukat, hogy a szükséges utbaigazítást a leggyorsabb elutazásra vonatkozólag megtehessek.

Hisztelettel:
Baltic-America-Line.
Képviseli: Maurice Goodvach, Buouresti, Calea Grivitel No. 174.
Fiók képviselő: „Simplon”-iroda, Timisoara, IV. ker., Str. I. C. Brațianu Hotel Royal. 851

55—60 HP. Stock motorekék kitünő jó állapotban, teljes gyári felszereléssel kaphatók: Izsó Erdélyi

TIMIȘOARA, Lloyd-palota. Telefon: 21-97 Távirat cím: ERIZS